

Directie Europese en
Internationale Zaken

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

CC aan de Staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei

Cc aan de Staatssecretaris van Digitale Economie en Soevereiniteit

Auteur

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
24 maart 2026

Kenmerk
DEIZ / 105399711

RT 0000136790

Kopie aan

Bijlage(n)

nota

TER BESLISSING

Openbare beslisnota BNC-fiche Industrial
Accelerator Act

Parafenroute

Aanleiding

- Woensdag 4 maart jl. is het voorstel voor de Industrial Accelerator Act (hierna: IAA) gepubliceerd door de Europese Commissie (hierna: Commissie). In een eerdere nota bent u al geïnformeerd over de inhoud van het voorstel.
- Bijgevoegd het concept BNC-fiche van het voorstel. Deze zal na uw akkoord worden doorgeleid voor bespreking in de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (hierna: BNC) van 30 maart en Coördinatiecommissie (hierna: CoCo) van 7 april. Op 10 april ligt het fiche ter goedkeuring voor in de MR waarna het naar het parlement gestuurd wordt.

Geadviseerd besluit

- U (MEZK en MKGG) kunt akkoord gaan met dit BNC-fiche en doorgeleiding naar de BNC, CoCo en MR.
- U (SEZK en SKGG) kunt kennis nemen van de nota en het BNC-fiche.

Kernpunten van het BNC fiche:

- Ten aanzien van het de IAA verwelkomt het kabinet in algemene zin de inzet van de Commissie om de economische veiligheid, open strategische autonomie en concurrentiekracht van de EU te versterken door de industriële capaciteit en verduurzaming in strategische sectoren te versnellen en de werking van de interne markt te verbeteren. Het kabinet heeft nog wel een aantal kanttekeningen bij het voorstel.
- Het kabinet plaatst kanttekeningen bij de effectiviteit van een generieke doelstelling van 20% aandeel van de maakindustrie in het Europees BBP in 2035, aangezien dit op zichzelf weinig zegt over de

kwaliteit, strategische relevantie of toekomstbestendigheid van de industriële activiteiten.

- Het kabinet waardeert de aandacht van de Commissie voor het harmoniseren en vereenvoudigen van vergunningverleningsprocedures. Het kabinet ziet nog wel ruimte om vergunningprocedures te versnellen, bijvoorbeeld door gerichte uitzonderingen van stikstofemissies bij vergunningverlening.
- De Commissie introduceert Europese oorsprongseisen en koolstofarme productnormen voor publieke aanbestedingen en subsidieregelingen. Het kabinet is terughoudend met dergelijke voorkeursmaatregelen en deze moeten in overeenstemming zijn met de internationale verplichtingen. Tegelijkertijd kan gerichte inzet van dergelijk instrumentarium, onder voorwaarden, bijdragen aan het mitigeren van oneerlijke concurrentie.
- Ten aanzien van de introductie van koolstofarme productnormen, is het kabinet gematigd positief. Het kabinet mist evenwel een bredere ambitie op het gebied van vraagcreatie om juist koolstofarme productie te stimuleren. Verder zet het kabinet in op het verplicht stellen van CO₂-labels voor specifieke producten.
- Ten aanzien van de aanpassingen in het mechanisme van toetsing van buitenlandse investeringen zijn er een aantal inhoudelijke en juridische bezwaren. Deze zien vooral op borging van een open en aantrekkelijk investeringsklimaat. Daarnaast bestaan er aandachtspunten ten aanzien van de rechtszekerheid en uitvoerbaarheid van het instrument, onder meer in relatie tot de gehanteerde drempels, criteria en bevoegdheidsverdeling, en ongewenste dubblures met veiligheidstoetsing onder andere toetsingskaders.
- Het kabinet is positief over het feit dat investeringen uit derde landen niet per definitie worden uitgesloten van toegang tot de Europese markt en acht de gestelde drempel van 40% marktaandeel voldoende proportioneel en flexibel, geredeneerd vanuit een mondiaal concurrerend speelveld met open markten.
- Ten aanzien van versnellingsgebieden (Industrial Manufacturing Accelerator Areas) ziet het kabinet potentieel voor versnelling van de transitie, maar komt dit nog onvoldoende van de grond door een grote hoeveelheid eisen voor aanwijzing van de gebieden en weinig concrete voordelen na aanwijzing van het gebied (bijvoorbeeld versnelde toegang tot financiering). Daarbij grijpt het voorstel te veel in op de ruimtelijke ordening van de lidstaten.
- Het voorstel kent een aantal fundamentele juridische bezwaren, zoals de EU-bevoegdheid om lidstaten te verplichten versnellingsgebieden aan te wijzen op hun grondgebied en verregaande bevoegdheden voor de Commissie om zelf aanvullende verplichtingen vast te stellen.

Toelichting

- Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) heeft geadviseerd om 1) regeldrukeffecten voor het Nederlandse bedrijfsleven in kaart te brengen, 2) bij tekortkomingen van het wetsvoorstel ook regeldruk te

benoemen, en 3) kritisch naar voorstellen voor uitbreiding van de reikwijdte te kijken in verband met regeldruk.

- Wat betreft het krachtenveld benadrukken de meeste lidstaten de noodzaak om inspanning te leveren voor de industrie en haar concurrentievermogen. De meest uiteenlopende posities zijn te vinden rond de Europese oorsprongseisen en buitenlandse investeringsbepalingen. Rond de oorsprongseisen willen sommige lidstaten een ruimere toepassing, waar een groep lidstaten juist pleit voor voorzichtigheid in het gebruik van deze eisen en verwelkomen openheid naar partnerlanden. Over de FDI (Foreign Direct Investment)-screening spreekt een groep lidstaten zorgen uit rondom de administratieve lasten bij nationale toetsingsautoriteiten.